

SOFÍA

E O USO
INTELIXENTE
DA REDE

AXENCIA PARA A
MODERNIZACIÓN
TECNOLÓXICA DE GALICIA

Colectivo Profesional de
Enseñanza en Informática
de Galicia

XUNTA
DE GALICIA

COLEXIO PROFESIONAL DE ENXEÑARÍA E INFORMÁTICA DE GALICIA (CPEIG)

PRESIDENTE DA XUNTA DE GALICIA
Alfonso Rueda Valenzuela

CONSELLEIRO DE PRESIDENCIA
Diego Calvo Pouso

DIRECTOR DA AXENCIA PARA A MODERNIZACIÓN TECNOLÓXICA DE GALICIA
Julían Cerviño

SANTIAGO DE COMPOSTELA
2022

AXENCIA PARA A
MODERNIZACIÓN
TECNOLÓXICA DE GALICIA

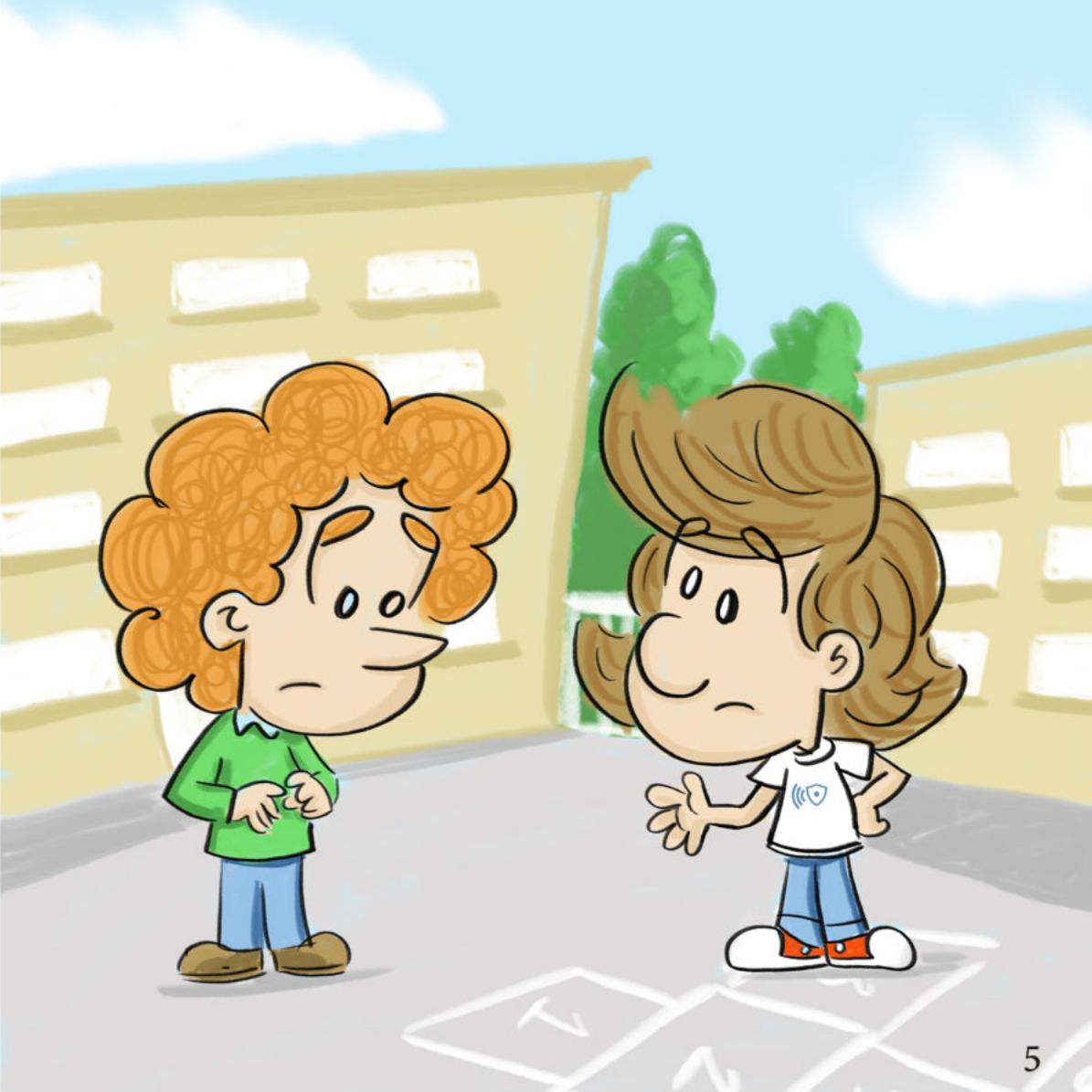
Colexio Profesional de
Enxeñaría en Informática
de Galicia

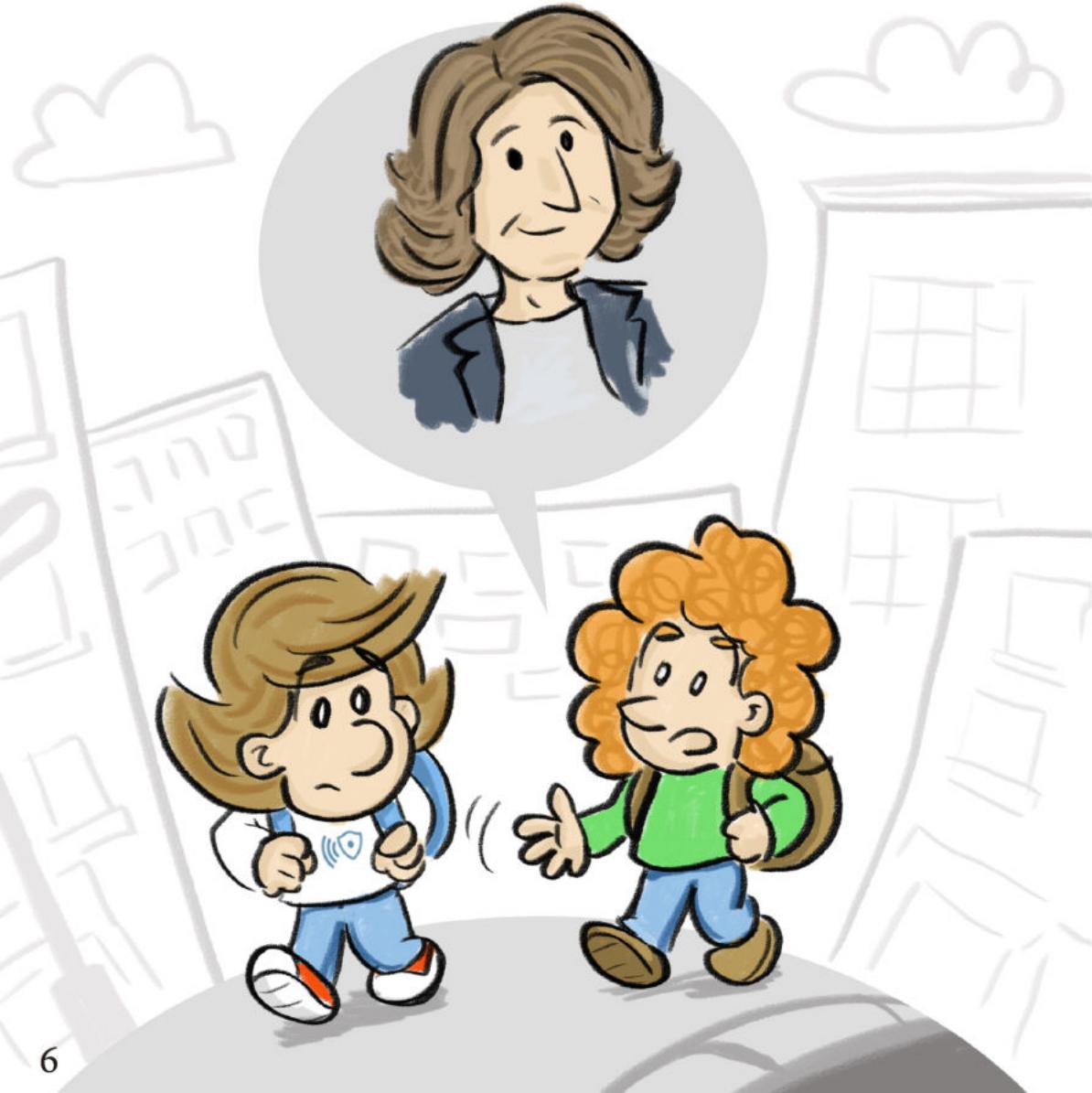

Sofía notaba rara a Sabela, e non sabía o que lle pasaba.
Decidiu que logo da escola falaría con ela.

—Sabe, estás un pouco rara. Tes algún problema?

—Non —dixo ela—. Mais... o certo é que si. Non sei como pasou, pero hai dous días non me entran os meus contrasenais e onte chegoume un correo electrónico no que me dicían que hoxe ás 18:34 horas me han mandar unha mensaxe, e que se non cumpro as súas instrucións, non poderei recuperar os datos; e aínda peor: todo o libro que estou a escribir!! Aínda máis, dinme que non lle podo contar esta mensaxe a ningúén...

—Non me digas! Mira, todo o contrario: isto hai que contalo canto antes... Esta é unha técnica habitual dos ciberca-rachos. Por que non falamos coa miña nai, que é enxeñeira informática e de seguro pode argallar algo para resolver esta situación?

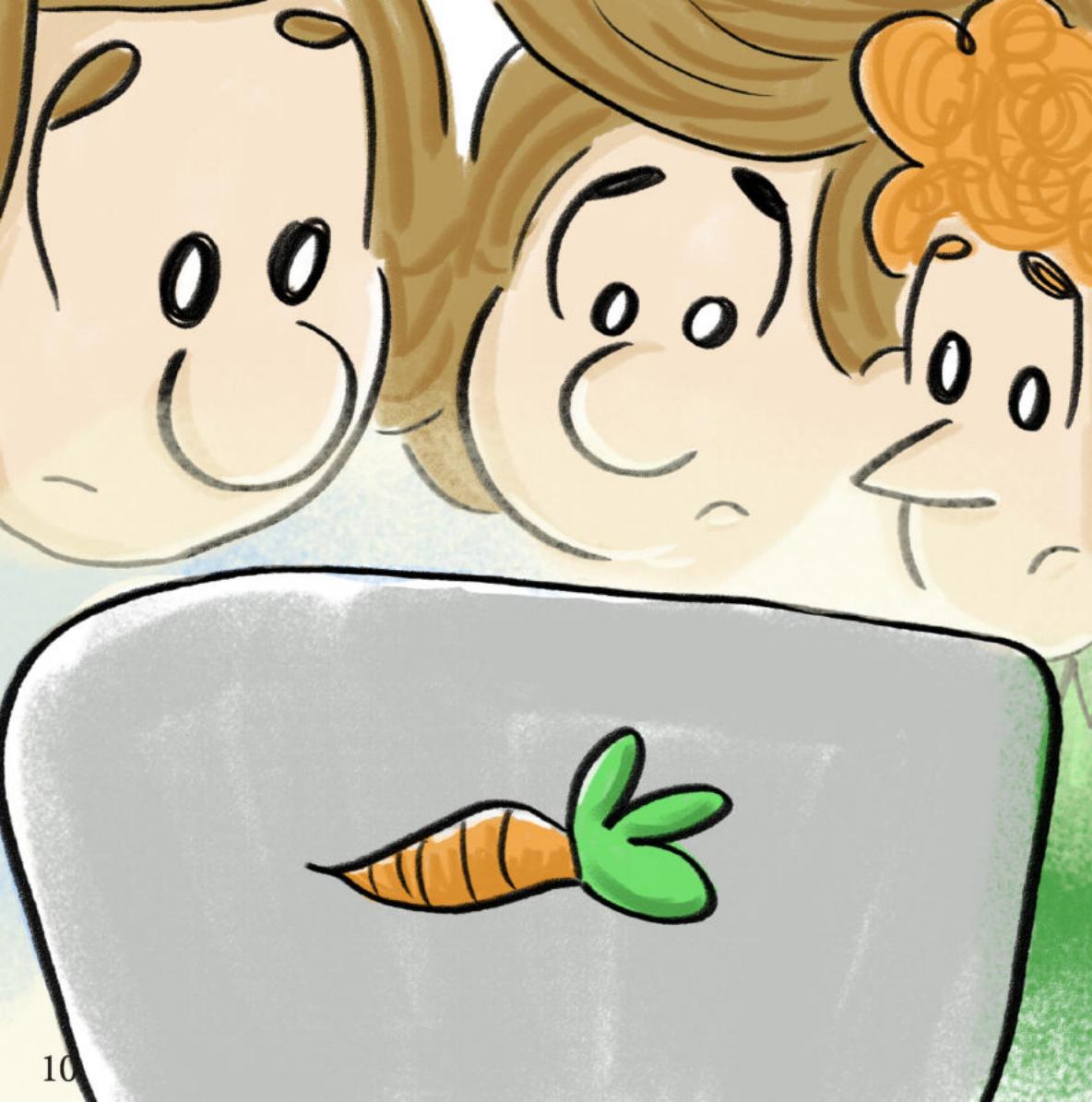

De camiño á casa de Sofía seguiron falando do tema. Custáralle moito tempo e esforzo escribir aquel libro, que trataba sobre unha investigadora galega. Titulábase *Amparo Alonso Betanzos e a intelixencia artificial en Galicia*, e non fixera unha copia externa! Parece mentira que Sabela, que tanto sabía de informática, non fixese copia ningunha dos seus traballos.

Cando chegaron á casa foron falar coa nai de Sofía e comentáronlle todo o sucedido. A nai escouitou con atención e agardaron xuntas ás 18:34 para ver cal era a mensaxe que mandaban os piratas informáticos e tamén o que lle pedían para poder recuperar a información roubada: o libro, pero tamén arquivos con fotos e recordos. Toda unha vida!

Acenderon o ordenador e xusto ás 18:34 apareceu o seguinte texto:

Se queredes recuperar a información, non debedes comentar esta mensaxe con ninguén e pagar 10.000 millóns de euros a esta conta bancaria. De non actuar así, en 48 horas... ata logo os teus datos...

Bye bye, arriverderci, au revoir, chau bacallau...!

—Non hai tempo que perder! —díxolle a nai de Sofía. O primeiro que fixeron foi chamar aos pais de Sabela e avisar as autoridades. Logo falaron con compañeiros do Colexio de Enxeñaría Informática de Galicia para ver como fora o proceso de roubo de datos e tamén para poder desencriptar e recuperar a información.

En pouco tempo xuntouse un equipo de voluntarios para intentar recuperar os datos. Había unha experta en ciberseguridade, outro en intelixencia artificial, outro en programación e outra en datos masivos, baixo a coordinación da nai de Sofía.

Logo dunha noite sen durmir, ao amencer descubriron que a suplantación de identidade e o roubo dos contrasinais se producira por un mal uso da intelixencia artificial: accederon á información de Sabela a través do son que producían as teclas no momento de escribir o contrasinal. Agora había que andar rápidos e coordinados. Xa sabían como se produciu o delito, polo que tiñan que poñerse a traballar para poder recuperar o material. Non era doado e tiñan pouco tempo, pero había que tentalo...

O primeiro era atopar o encamiñador desde onde se cometera a infracción...

Despois de moito buscar e de desbotar pistas falsas atoparon o encamiñador onde comezou o roubo, e curiosamente era do famoso cibercarracho StolenMackey.

—É típico del... Sempre está argallando e case sempre algo malo —dixo a nai de Sofía.

As nenas non sabían quen era StolenMackey.

—Antes era un grande informático, pero logo converteuse nun criminal que entraba nos terminais da xente para roubar o seu contido e pedir un rescate. StolenMackey quería ter unha casa chea de ouro e ser o informático más rico do universo, esa era a súa teima. Ás veces colgaba vídeos na rede dicindo que era o mellor pirata informático do mundo, mentres comía a súa comida favorita, churrasco con patacas.

StolenMackey vivía moi lonxe, nun país onde non pagaba impostos. Comezou facendo falcatruadas que lle deron moita sona, como cando pirateou a canle da Televisión Teletrola: deixou todo o país sen ver as badaladas do 31 de decembro, e puxo uns gatiños bailando claqué e comendo iogures para gatos. Mais logo comezou a delinquir, como cando entrou no Banco Central de Cuspedriños de Arriba...

Puxérонse a traballar máis arreo áinda, e logo de moito labor en equipo conseguiron acceder ao terminal do cibercarracho informático, pero quedaba a tarefa máis complicada: faltaba poñer un contrasinal de 19 díxitos.

Tiveron a idea de empregar programas informáticos para desencriptar o contrasinal, pero nada; estaba preparado para non poder chegar a el a través de calquera

programa. Era imposible, e a xente comezou a perder o ánimo ata que...

—E se... —interrrompeu Sofía— empregase a comida que máis lle presta como contrasinal?

Era unha tolería, pero había que tentalo. Así que escribiron:

CHURRASCOCONPATACAS

Que sorte! Que potra tiveron! Era o contrasinal correcto. Un cibercarracho caendo nun erro de primeiro de Informática, non mesturando maiúsculas nin letras e signos!

—Ha, ha, ha! —riron todos.

Sabela xa tiña no seu poder todos os arquivos: o libro sobre Amparo Alonso Betanzos e todas as fotos que sacara no último ano: na Feira Franca en Pontevedra, no magosto de Ourense, nas cacharelas de Santiago, no Arde Lucus, no Entroido da Gudiña...

Pero aínda quedaba algo máis. Agora cumpría avisar á policía do lugar onde se agochaba StolenMackey e buscar o resto da xente á que lle roubara información.

Xusto 30 días máis tarde presentouse na biblioteca da vila o libro *Amparo Alonso Betanzos e a intelixencia Artificial en Galicia*. Foi un completo éxito. Nese día Sabela non esqueceu toda a xente que recuperou os arquivos e recordou o importante que é darré un bo uso á intelixencia artificial. Tamén recordou unhas precaucións sobre CIBERSEGURIDADE que sempre hai que ter en conta e que por moito que saibamos hai que cumplir e nunca confiarse.

LEMBRADE: a rede é necesaria e case sempre segura, pero se seguimos esta serie de recomendacións poderemos facer dela un sitio mellor onde todo o mundo poida ter unha navegación fiable.

- Vixía, actualiza e protexe os teus contrasinais e correos electrónicos.
- Non difundas nada sobre algo que non che gustaría que che fixesen a ti. Practica a empatía e a intelixencia emocional.
- Non te conectes en espazos que consideres **NON SEGUROS**.
- Moito ollo coa difusión dos teus datos na rede, que se poden empregar en actividades para as cales non deches o teu permiso.
- Non creas todo o que sae na rede. Contrasta a información.
- Fai copias de seguridade con regularidade.
- E por último, moito ollo e sentidiño. Pensa que se tes dúbidas sobre calquera cuestión dalgunha situación que pasa na rede... cómpre avisar a túa familia.

AXENCIA PARA A
MODERNIZACIÓN
TECNOLÓXICA DE GALICIA

Colexio Profesional da
Enxeñaría en Informática
de Galicia